

Olives blanques

Benjamí Barberà

Allò que anomenem progrés avança sense treva, agredeix prou sovint la natura, trastoca i danya la flora i els conreus, assalta els hàbitats de la fauna i, fins i tot, canvia la societat dels indrets on s'instal·la.

L'home, amb la tecnologia que té al seu abast, per obtenir guanys a curt termini i sense pensar en les generacions esdevenidores, trenca massa sovint la capacitat natural de regeneració del planeta. De tot açò la Terra se'n ressent. Espero i desitjo que arribem a temps de posar fre, de prendre les mesures necessàries per a que la casa comuna que tenim tots per viure no esdevingui mai una casa atrotinada i inhabitable.

Una petita part de tot plegat arriba ja a les comarques interiors. Apareixen fàbriques i indústries com els bolets després de les pluges en la zona delimitada per la carretera de Castelló i Gaidó, turó emblemàtic del terme de Cabanes, la vessant oriental del qual ja es veu afectada per aquest focus de progrés.

La zona suara esmentada, en procés de gestació i que tothom se n'adona quan baixa a Castelló, està a punt d'enlairar i fer desaparèixer una varietat d'olivera gens ni mica corrent per aquestes terres.

Ximo Torner, amic i company de

treball durant molt anys, em va parlar d'unes oliveres el fruit de les quals és completament blanc quan és madur. M'hi vaig aplegar i les vaig veure, d'arbres en són tres i, efectivament, les olives són blanques com la llet. L'any passat vaig entrar en llavor empeltant algunes xapes. Enguany he portat varetes a Fernando Sales (Viveros les Valles) per tractar d'obtenir alguns exemplars més d'aquesta varietat tan curiosa i preservar-la de la desaparició a la qual està abocada a poc que avanci la zona industrial descrita anteriorment.

Heus tot seguit algunes característiques d'aquestes oliveres tan poc conegudes:

—**Procedència** : Orient Mitjà (Egipte o Palestina). Pareix que un avantpassat de la sogra de Ximo Torner va ésser qui va portar les varetes per empeltar, a Cabanes, les oliveres de referència.

—**Ramificació** : Poc ramificades, però tres arbres no són suficients per extreure conclusions.

Una mostra d'olives blanques.

—**Fullatge** : Les fulles són completament planes, tal vegada sigui aquest l'únic tret remarcable.

—**El fruit** : Pel que fa a la forma, grossària i grandària són molt paregudes a les olives *fargues*. Aquesta comparació amb una varietat tan coneguda per la gent m'evitarà, si més no, el risc de fer-ne la descripció. A més a més, ja hem dit que són blanques quan estan madures; quan perden aigua se'ls arruga la pell i, a poc a poc, atenyen una coloració beig no massa fosca.

—**Rendiment** : El 23'2 %. En la mostra analitzada un terç de les olives començaven a emmusteir-se.

—**Acidesa** : 1'1 graus.

Per concloure cal dir que no és oliva de taula, és per fer oli.

Una xapa brostada que perpetuarà l'espècie.

Un exemplar d'olivera d'olives blanques de soca considerable, creix entre les pedres de la paret.